

Interview

door Marie Verheij van Beijnum

Reinie Duif-Schoon (rechts) is koster te Broek op Langedijk.
Janny Duinkerken-Last (links) is één van de vrijwilligers op zondag.

Lammert van de Groep, hoofdkoster en beheerder in Nijkerk

De koster is een duizendpoot

Van het klaarzetten van het glaasje water voor de dominee tot het in het gareel houden van een groep catechisanten. Van het verhuren van zaaltjes tot het regelen van 'rouw en trouw' en het oplossen van problemen met de geluidstechniek. Als koster moet je van alle markten thuis zijn.

Misschien is dit wel het algemene beeld van de koster: een wat oudere man, op zijn plekje achterin de kerk, die de mensen een zitplaats wijst. Maar wie is hij of zij nu eigenlijk en hoe ziet de werkweek eruit? Een koster omschreef het eens als: 'De kerk is een winkeltje dat nooit gesloten is.' Van de koster wordt verwacht dat hij een echte duizendpoot is en dat hij zeven dagen per week 24 uur paraat staat. Je werkweek is fysiek niet zo intensief als van iemand in de bouw. Toch heb je het erg druk, zeker in een gemeente met veel activiteiten. Mensen vinden het vanzelfsprekend dat jij er als koster altijd bent.

Verantwoordelijk

De koster is verantwoordelijk voor het kerkgebouw: is het beschikbaar voor de gemeentelijke activiteiten, staan de zalen strak in de standaardopstelling en zijn ze schoon? Wanneer worden er extra activiteiten gepland en past dat bij de structurele bijeenkomsten? De koster coördineert de vrijwilligers die zich inzetten in en rond de kerk: de schoonmaak, de tuin, de parkeerplaats en hij moet ook nog kennis hebben van het digitale en audiovisuele wereldje. "Als fulltime koster heb je het grote

overzicht op het gebruik van de kerk", vertelt Joost Korpershoek (32), sinds maart koster van de Pniëlkerk in Veenendaal (1194 leden).

Natuurlijk loopt het kosterschap niet altijd op rolletjes. Waar mensen werken, worden fouten gemaakt. Ook Korpershoek moet nog wat wennen. "Het kosterschap sluit aan bij mijn vorige baan als logistiek manager bij een bedrijf. Daar regelde ik alle logistieke zaken, in de kerk is dat niet veel anders. Ik zorg ervoor dat alles goed en soepel draait. Dat past mij wel." Korpershoek werkt fulltime en heeft een 38-urige werkweek.

In de zomer is het rustiger dan in de winter, als het kerkenwerk op volle toeren draait. "Het kosterswerk is veel dynamischer dan mijn vorige negen-tot-vijfbaan. Ik maak nu soms dagen van 15 uur of een dag van niks. Het geeft me vrijheid om het werk in te delen. Vooral de veelzijdigheid in het werk triggerde mij."

Zondag rustdag?

Kosters werken veelal doordeweeks, maar ook 's avonds en in het weekend.

Ze zijn bedrijfshulpverlener (bhv'er) en moeten daarvoor hun certificaat *up to date* houden. Op zondag wordt ervan uitgegaan dat de koster aanwezig is. Sluipenderwijs kan de zondag voor de koster een dag worden met steeds meer verplichtingen.

Reinie Duif-Schoon (62) wilde liever geen koster zijn op zondag omdat ze op twee koren zingt en dan zou ze nooit weg kunnen. "Dus hebben wij in Broek op Langedijk (607 leden) twaalf vrijwilligers, die om beurten op zondag dienst doen als koster. De oudste is 84 en draait volop mee en helpt mij met de rouw- en trouwdiensten. Een stel is een maand lang koster op zondag en een ander één keer in de acht weken. We hebben een rooster en eens per jaar kostersoverleg."

Duif-Schoon werd in 1998 koster van de CGK in Broek op Langedijk. "Na een baan als zweminstructeur en een kantoorfunctie wilde ik wat anders doen. Ik vind vooral het contact met mensen erg leuk." Ze ziet zich als koster en gastvrouw. "Vroeger was de koster in mijn beleving een wat bozige man of vrouw van wie niks mocht. Dat wil ik absoluut niet. Ik wil jong en oud het gevoel geven dat ze welkom zijn."